

Online nasilje je
jednako stvarno
kao i offline!

BaBe!

AEM

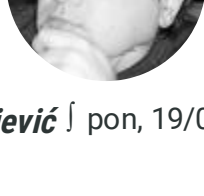
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

EUROPSKA UNIJA

Prijavi na platformi Neon

Inherentno subverzivne "Novosti"

Rade Dragojević | pon, 19/08/2024 - 10:56

Nisu samo depeovci rezolutni oko toga da srpska manjina bude kuš oko aktualnih društveno-političkih događaja, nego to govore i od depeovaca bitno fotografiji Ivan Penava, predsjednik DP-a

Foto: Hina

Kad je u svibnju ove godine formirana vlada u nju je, kao što se zna, ušao i Domovinski pokret, desničarska politička organizacija nastala prije četiri godine. Pa dok su u prethodnom sazivu Sabora svoje diluvijalne političke ideje u oporbi samo probavali, ove ih je godine pobjednički HDZ uzeo kao svog koalicijskog partnera, pa će ovoga puta dobiti priliku da ih i realiziraju.

I prije negoli su ušli u vladu *depeovci* su bili više nego jasni oko toga kakvo društvo žele. Između ostaloga, zalažu se i za cenzuru u medijima, odnosno za odstranjenje su svih nedomoljubnih, antihrvatskih i antikatolički nastrojenih medija, sadržaja i projekata koji se na ovaj ili onaj način sufinanciraju iz državnog proračuna. Iako je sve to protivno Ustavu i njegovom članku 38 u kojem jasno stoji da se "zabranjuje cenzura i da novinari imaju pravo na slobodu izvijestavanja i pristupa informaciji", DP se na to ne osvrće.

Sudeći po istupu Stjepana Bartulice prvi na udaru njihovih cenzorskih škara bit će *Novosti*, glasilo srpske nacionalne manjine koje izlazi 25 godina i koje se, kao i glasila drugih nacionalnih manjina u Hrvatskoj, financira iz Savjeta za nacionalne manjine. Bartulica na tu temu [kaže](#): "Ja nisam tu kao mnogi na ljevici ili *Faktograf* koji cenzurira i odlučuje što će ljudi smjeti čitati, daleko od toga. Nego je veliki problem, načelni problem, da porezni obveznici moraju financirati nešto tako. (*Novosti*) služe za obračunavanje s ideološkim protivnicima. To nije smisao manjinske politike. Zašto bi porezni obveznici financirali list koji se obračunava s Katoličkom crkvom i s poduzetnicima koji se zalažu za tržišno gospodarstvo?"

Depeovci su dosta siromašni u svojim retoričkim istupima i ne uspijevaju dodatno objasniti gdje se to smisao manjinske politike zaturio i zašto bi kritika crkve ili polit-ekonomskog sistema bila zabranjena manjinskim novinarima, ali ne i nemanjinskim, te zašto bi sufinancirani mediji trebali taj i slične probleme zaobilaziti. Međutim, tu uskaču eksperti da *depeovskoj* obećanoj cenzuri daju oblandu stručnosti, pa onda i neminovnosti. Dakle, nisu samo *depeovci* rezolutni oko toga da srpska manjina bude kuš oko aktualnih društveno-političkih događaja (dakako, ako i dalje želi ostati na državnim jaslama, kako se obično u takvim raspravama potegne taj cinički argument), nego to govore i od *depeovaca* bitno artikulirajući profesori sa zagrebačkog sveučilišta. Tako, primjerice, Mirjana Kasapović, profesorica zagrebačkog Fakulteta političkih znanosti i bivša ugledna komentatorica zagrebačkog tjednika *Globus*, [podrazumijeva](#) da bi nekim medijskim radnicima trebalo ograničiti komentiranje i kritičko pisanje, dok bi to isto drugima bilo dozvoljeno. U recentnom tekstu objavljenom na heretica.com ona kaže: "*Novosti*... sustavno izruguju i ismijavaju hrvatsku državu, naciju, povijest, Domovinski rat, himnu, zastavu, grb, tradiciju, Katoličku crkvu, obitelj... – vrijednosti i institucija do kojih je velikoj većini Hrvata stalo." Dalje ustvrđuje, sve po principu – ubijmo glasnika – da su upravo *Novosti* te koje narušavaju srpsko-hrvatske odnose, a ne, recimo, proustaške kolone u Imotskom. Autorica priznaje da se u Hrvatskoj pojavljuju elementi "političke patologije, ali nema suvremenoga europskog društva bez nekih oblika političke patologije koja nikad neće biti potpuno iskorijenjena", pa oko toga ne treba previše dramiti. Posebno se Srbima ne preporučuje da se u svom mediju time bave, a još manje to pristoji njima prijateljskim Hrvatima iz bivšeg *Ferala*. Profesorica se i inače već neko vrijeme aktivno dala u razotkrivanje neprijatelja države, nacije i vjere, pa je s tim ciljem napisala najprije članak, a kasnije i cijelu jednu knjigu o post-jugoslavenima koje drži opasnim, ako ne i najopasnijim protivnicima Tuđmanovog političkog projekta. Stoga njezin napad na *Novosti*, kao utvrdu post-jugoslavena, nije nimalo slučajan.

Prema rezervatskim medijima

Ovdje ćemo napraviti kratku digresiju i spomenuti da i njezin kolega sociolog Dragan Bagić na pojavu „imotskog“ ustašovanja reagira, rekli bismo, stručnjački, donekle prateći u tome Mirjanu Kasapović u smislu da i on [konstatira](#) da se tih i sličnih patologija, kojih ima i drugdje, ne da i ne može do kraja riješiti te da ih stručnim rubriciranjem treba politički primiriti, neutralizirati i prihvatiti kao neizbježnost. Svakako oko toga ne treba dizati moralnu paniku kao što to čine ljevičari koji time crmokošuljaše samo dodatno iritiraju, baš kao što i novinari *Novosti* svojim pisanjem narušavaju krikhe međunacionalne odnose. Bagić je u tom smislu mladeži u crnom pripisao karakteristike subkulture, pojavu je ritualizirao, umjesto da ju je kritički obradio, i kao takvu zapravo depolitizirao.

Tako se čini da dvoje komentatora svoje discipline srozavaju na ancilu dnevne hadezeovske politike. Naime, onako kako je Plenkovićevo „dvostruko konotiranje“ HOS-ovog pozdrava dalo pravo građanstva domaćem post-fašizmu u političkom smislu, tako mu je to isto pravo građanstva dalo ekspertno svođenje opasnog političkog fenomena na subkulturu sklonu povremenom i efemernom (pa kao takvom onda i manje opasnom) otporu političkom mainstreamu.

Kolega Mirjane Kasapović, također sa zagrebačkog sveučilišta, još uvijek profesorski aktivni Nino Raspudić, sad već dosta davno je [ustvrdio](#) (a ponavlja to redovito do danas) da novinari *Novosti*, a posebno *viktorijanci* (bivši *feralovci*, koji su svima posebno na meti), zapravo ni ne znaju što srpskoj manjini u medijskom smislu treba. Možda i zato što su *viktorijanci* etnički Hrvati, pa kao takvi, čak i kad bi htjeli, ne mogu proniknuti u to što etnički Srbi doista ištu. U svakom slučaju, njima ne treba antifašizam, ideja odrasta ni tekst o devastaciji Une, već Srbima trebaju neki fantomski "specifični sadržaji" koji da navodno većinski mediji ne tretiraju. Što bi bili ti specifični sadržaji, sveučilišni profesor talijanistike i donedavni član Mosta, ne specificira. Zapravo, nitko se ni ne usudi odrediti što bi to Srbi za državne pare trebali čitati, a što nikako ne, ali praktički svaki kritičar *Novosti* implicira da bi tematika takvih glasila trebala biti nekakvog rezervatskog tipa a la *Prizma* na HRT-u. Zašto pisati protiv rimskog pozdrava ne priliči mediju hrvatskih Srba i što je etnički nedolično u kritici eksploatacije vozača Bolta, nije posve jasno.

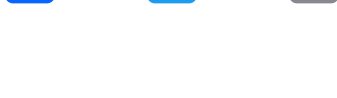
Preventivna cenzura

Međutim, nije situacija u nas ni ekskluzivna ni bez presedana. Tijekom Drugog svjetskog rata u Velikoj Britaniji su, na primjer, velški mediji bili pod strogim nadzorom i u nekoliko su navrata bili na rubu ukidanja. BBC kao tamošnji medijski regulator smatrao je da je pomno ispitivanje velških programa neophodno kako bi se uvjerilo da "ne stvaraju nacionalno nejedinstvo". Naime, njihova je temeljna pretpostavka bila da je program na velškom jeziku "inherentno subverzivan". Nešto slično je i s *Novostima*, i njihovi se tekstovi doživljavaju inherentno subverzivnima, s tom razlikom, da se one takvima smatraju u doba mira.

Nije DP-ova najava ukidanja ili barem cenzuriranja *Novosti* prva takva stvar koja im se događa. U svojim ranim danima, godine 2002, *Novostima* su bile nezadovoljne tadašnje esdepeovske vlasti, pa su u skladu s time Mato Arlović i Željka Antunović pokrenuli *Novostima* *antagonistički* tjednik *Glas*. Novine su izlazile do kraja 2003. godine, dakle do kraja koalicijskog mandata. Kad je SDP izgubio vlast nestao je i *Glas*. U tom pokušaju tada vladajućeg SDP-a da *Novostima* stvori konkurenciju na manjinskoj medijskoj sceni, ima elemenata onoga što teorija naziva "model preventivnih medija". Riječ je zapravo o obliku „preventivne cenzure“ za kojom vlast poseže s ciljem da sama skroji onakav manjinski medij kakav njoj odgovara ne bi li tako preduhitrila zajednicu da ona samostalno kreira uvjete za formiranje organizacija, medija i programa koji će promovirati ili zagovarati određeni stupanj autonomije i djelovanje nezavisno od vladine politike. Nakon toga, sličnu su ulogu u odnosu na *Novosti* (ulogu preventivnih medija) odigrale neke druge publikacije, prije svih nekadašnji mjesečni magazin *Identitet*, a danas tu ulogu igra glasilo *Privrednik*. *Srpskiji* pristup temama, profesorica Kasapović, jer si s njim barem na čisto s kim imaš posla, dok s post-jugoslavenima, kaže profesorčina logika, nikad nisi siguran.

U svakom slučaju, ni jedan od spomenutih cenzorski raspoložениh komentatora vjerojatno nisu upoznati s aktualnom europskom praksom i preporukama kad su manjinski mediji u pitanju. Za njih i za čitatelje forum.tm-a citirat ćemo dio iz Smjernica o manjinskim medijima u digitalno doba donesenih u Talinu 2019. godine u okviru Organizacije za europsku sigurnost i suradnju. Tamo izriječno stoji sljedeće: "Osim što su uključujući, ovi deliberativni prostori (mediji) moraju biti pluralistički. Oni moraju omogućiti snažnu javnu raspravu i izražavanje širokih stajališta, uključujući i one koji su kritični prema državi ili bilo kojem članu društva, bio on pripadnik većine ili manjine, kao i one perspektive koje se čak mogu smatrati uvredljivima." Dakle, pravo na blasfemije i ruganje je od medijskih prava koje bi rečeni cenzori rado vidjeli derogiranim.

Prvi tekst iz novinarskog projekta "Drži li se itko članka 38 Ustava?" realizira se u okviru potpore novinarskim radovima Agencije za elektroničke medije za 2024.

najnovije

sri, 21/08/2024 - 12:02

Otmica Isusa Antikrista

uto, 20/08/2024 - 13:08

Bljeskovi s kratkog putovanja dugog trajanja

uto, 13/08/2024 - 21:08

Što je online uhođenje

pet, 09/08/2024 - 17:02

Mutni poslovi na bistroj rijeci

sri, 07/08/2024 - 09:07

I reče Gavran: "Ne ponovilo se"

sri, 07/08/2024 - 08:15

Kako su vjernici upali u zamku

pon, 05/08/2024 - 08:44

HND: Ni nakon dvije godine nitko nije odgovarao za tragičnu smrt Vladimira Matijanića

pon, 05/08/2024 - 08:35

Psihijatrica Slađana Štrkalj-Ivezić o liječenju shizofrenije: U drugim državama EU pacijenti s ovom dijagnozom dobivaju usluge u zajednici koje u Hrvatskoj nedostaju

pet, 02/08/2024 - 19:00

Svaka deseta žena već do svoje 15. godine suočila se s online nasilje

sri, 31/07/2024 - 12:25

Szgražate se na spolno uznemiravanje na poslu, ali ga ne smatrate ozbiljnim u virtualnom svijetu? Jako griješite

Forum.tm | Nakladnik: neprofitna udruga Dom kulture Zagreb | Adresa: Nova cesta 115,

10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom kulture Zagreb

TKO? Nefitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za

slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra

GDJE? www.forum.tm **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije

Veronika Rešković dobitnica je nagrade "Marija Jurić Zagorka" za internetno novinarstvo u 2014. godini, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za seriju tekstova objavljenih na Forum.tm-u.

Portal Forum.tm financijski podupire
Agencija za elektroničke medije

Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

Oleg Maštruko dobitnik je nagrade "SAP Božo Težak" za najbolji tekst s područja informatike i komunikacija u 2014. godini.

Tekst "Od Milanovićevih sastanaka po SAD-u korist bi možda mogle imati isključivo tvrtke koje posluju s državom" objavljen je na Forum.tm-u.